

Lag

om ändring av skollagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i skollagen (253/1995) 11 § 2 mom., 12 och 13 b §, 18 § 1 mom., 19 § 2 mom., 21 §, 27 § 1 och 2 mom., 28 §, 29 § 1 mom., 31 § 1 mom., 35 § 1 mom., 36 §, 37 § 1 mom., 38 § 1—3 mom., 55 och 55 a §, 63 § 1 mom., 64 och 65 a § och 70 § 4 mom.,

sådana de lyder 11 § 2 mom. i lag 568/2014, 12 och 21 §, 27 § 1 och 2 mom., 28 §, 29 § 1 mom., 31 § 1 mom., 35 § 1 mom., 36 §, 37 § 1 mom., 38 § 1—3 mom., 65 a § och 70 § 4 mom. i lag 1474/2009, 13 b §, 18 § 1 mom. och 64 § i lag 1677/2015, 19 § 2 mom. i lag 785/2023, 55 § i lagarna 1474/2009 och 1330/2022, 55 a § i lag 1330/2022 samt 63 § 1 mom. i lag 23/2021, som följer:

11 §

Utplantering av fisk

Beslut om de åtgärder som avses i 1 mom. fattas av livskraftscentralen som kan ge i uppdrag åt Forststyrelsen, Naturresursinstitutet eller ett samfällt vattenområdes delägarlag att vidta åtgärderna.

12 §

Vissa vägbyggnads- samt vatten- och avloppsarbeten

Staten kan vid behov utföra eller låta utföra vägbyggnads- samt vatten- och avloppsarbeten som behövs för skolters lägenheter. Livskraftscentralen fattar beslut om saken.

Livskraftscentralen sköter underhållet av en väg som byggs enligt 1 mom. till dess att vägen har överlåtits såsom enskild väg eller för att användas som allmän väg.

13 b §

Förutsättningar för beviljande av lån

Lån kan beviljas inom ramen för bevillningsfullmakten i den dispositionsplan som gårdsbrukets utvecklingsfond årligen fastställer. Maximibeloppet av lånet bestäms av livskraftscentralen.

18 §

Ansökan om, beviljande och betalning av stöd, statsborgen och lån

Bidrag, statligt lån, räntestöd och statsborgen samt stöd som ingår i statsborgen beviljas på ansökan av Livskraftscentralen i Lappland.

19 §

Styrningen av byggandet och inspektioner

För att övervaka användningen av bidrag och lån som beviljats för byggande och för att konstatera att förutsättningar finns för utbetalning ska i beslutet om bygglov fastställda inspektioner förrättas på byggplatsen. Livskraftscentralen kan då den beviljar stöd bestämma att även andra inspektioner som den anser behövliga ska verkställas. Inspektionerna utförs på byggherrens bekostnad av kommunens byggnadsinspektör eller någon som nämns i beslutet om bygglov. Om bygglov inte behövs, får inspektionen även utföras av någon annan behörig person som livskraftscentralen godkänner.

21 §

Förfarande vid köp och överföring

Livskraftscentralen får köpa lägenheter, lägenhetsdelar, rättigheter och andelar för ändamål som avses i denna lag. Köpeskillingen får inte överstiga gängse pris.

För ändamål som avses i denna lag kan livskraftscentralen även använda mark som för ändamål som avses i lagen om gårdsbruksenheter (188/1977), naturnäringslagen (610/1984), renhushållningslagen (161/1990) och landsbygdsnäringslagen (1295/1990) har förvärvats på något annat sätt än med stöd av lagen om rätt att förvärva jord- och skogsbruksmark (391/1978).

Livskraftscentralen har rätt att byta mark i dess besittning mot mark som ägs av någon annan eller som något annat statligt ämbetsverk besitter. Om de områden som byts till sitt värde inte motsvarar varandra, betalas skillnaden i pengar.

Forststyrelsen överför, sedan livskraftscentralen gjort framställning därom, från staten tillhörig mark, som är i dess besittning, områden som behövs för ändamål som avses i denna lag i livskraftscentralens besittning. Mark som är i Forststyrelsens besittning kan även på förhand överföras i livskraftscentralens besittning, främst för bildande av lägenheter som lämpar sig för boende. Är Forststyrelsen och livskraftscentralen inte eniga om det område som ska överföras, ska ärendet hänskjutas till jord- och skogsbruksministeriet för avgörande.

27 §

Markanvändningsplan

Livskraftscentralen ska göra upp en särskild plan för användningen av förvärvad eller på annat sätt erhållen mark, om det inte samtidigt är fråga om bildande av endast en eller ett par i 24 § avsedda lägenheter eller områden eller om egendom som avses i 25 §.

När egendom används för andra ändamål än de som avses i denna lag och livskraftscentralen inte enligt vad som föreskrivs särskilt har rätt att överlåta statens jordegendom, ska ärendet till denna del överföras för behandling vid jord- och skogsbruksministeriet.

---

28 §

Ansökan om mark

Ansökan om mark ska göras skriftligen hos livskraftscentralen. Över ansökan ska inhämtas den kommunala landsbygdsnäringsmyndighetens utlåtande samt vid behov även utlåtande av den av skolternas byastämmor som saken gäller.

29 §

Försäljningsbeslut

Livskraftscentralen beslutar om försäljning av en lägenhet, ett område eller en annan förmån till en sökande samt om betalnings- och andra överlåtelsevillkor.

---

31 §

Lantmäteriförrättningar

En vid livskraftscentralen anställd lantmätteriingenjör eller, på förordnande av denne, en lantmäteritekniker kan verkställa en lantmäteriförrättning som hänför sig till verkställigheten av denna lag, så som föreskrivs i fastighetsbildningslagen (554/1995). Livskraftscentralen kan även sköta anhängiggörandet av lantmäteriförrättningar enligt denna lag.

---

35 §

Vägbyggnads- samt vatten- och avlopps-arbeten

Om staten har utfört eller låtit utföra vägbyggnads- samt vatten- och avloppsarbeten för lägenheter som avses i denna lag, uppbärs hos lägenhetsägaren det belopp av kostnaderna för arbetet varmed lägenhetens värde, då lägenheten används för sitt ändamål, kan anses ha stigit på grund av arbetena, likväl högst 10 procent av beloppet av de kostnader som hänför sig till lägenheten. Återbetalningstiden för belopp som uppbärs är 10 år och den årliga räntan fyra procent. Beslut om indrivning av kostnaderna fattas av livskraftscentralen.

---

36 §

Begränsningar

En rättshandling, genom vilken en lägenhet eller ett område som bildats med stöd av denna lag eller en del därav överläts utan tillstånd av livskraftscentralen, är ogiltig. Livskraftscentralen ska bevilja överlåtelsestillstånd, om förvärvaren är en skolt som är myndig, bor i Enare kommun och inte sedan tidigare äger en fastighet som avses i denna lag, eller om förvärvaren är någon som kan arva överlåtaren. För andra personer får överlåtelsestillstånd beviljas endast av särskilda skäl.

De begränsningar som anges ovan i 1 mom. är i kraft 20 år från den dag då köpebrevet för lägenheten eller tillskottsområdet undertecknades. Utan hinder av begränsningarna är in-teckning av en skotllägenhet till säkerhet för någon annan rätt än arrenderätt och annan förpantning till säkerhet för återbetalning av skuld samt utmätning och försäljning på exekutiv auktion tillåtna. Livskraftscentralen kan, om därtill med beaktande av omständigheterna föreligger särskilda skäl, befria en lägenhet eller del därav från begränsningar enligt denna paragraf. I fråga om införande av begränsningarna i fastighetsregistret samt om meddelanden angående dem föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Livskraftscentralen kan till ett beslut om tillstånd och befrielse som avses i denna paragraf foga villkoret att ett lån eller en försäljningsprisfordran som uppkommit med stöd av denna lag omedelbart ska återbetalas helt eller delvis jämte ränta. Har för en lägenhet beviljats bidrag enligt denna lag och har från beviljandet inte förflutit 10 år, kan till beslutet även fogas villkoret att bidraget eller en del av det omedelbart ska återbetalas till staten.

37 §

Tilläggsvillkor

Har inte den som erhållit mark, kredit eller bidrag med stöd av denna lag eller den på vilken ägande- eller besittningsrätten till dennes lägenhet eller en del därav har övergått eller, om de är flera, någon av dem på tre år bott stadigvarande på lägenheten i fråga, kan livskraftscentralen bestämma att statens fordran, som belastar lägenheten eller området, statligt lån eller bidrag helt eller delvis ska återbetalas. Det kan dock inte bestämmas att bidrag ska återbetalas om 10 år har förflutit sedan det beviljades.

---

38 §

Uppsägning av försäljningsprisfordringar och lån

Livskraftscentralen kan utöver 36 och 37 § på grunder som närmare fastställs genom förordning av statsrådet bestämma att statens försäljningsprisfordran och ett statligt lån enligt denna lag helt eller delvis ska återbetalas i en eller flera poster, om gäldenären vid köp av mark av staten eller i samband med ansökan om lån har lämnat vilseledande uppgifter på någon väsentlig punkt eller annars förfarit svikligt, överlåtit sin fastighet helt eller delvis eller underlåtit att iaktta en i 61 § avsedd plan eller om lägenheten har blivit såld i utsökningsväg. Livskraftscentralen kan på grunder som närmare fastställs genom förordning av statsrådet bestämma att en försäljningsprisfordran eller ett statligt lån genast ska återbetalas även i det fall att gäldenären inte har iakttagit de övriga villkor som har uppställts i köpe- eller skuldebrevet. Om grunden för uppsägningen av ett statligt lån eller en försäljningsprisfordran emellertid är dröjsmål med betalningen av en amortering eller räntan, beslutar Statskontoret om återkrav av det statliga lånet och uppsägning av försäljningsprisfordran.

Statliga lån som avses i 1 mom. och som ska återkrävas får drivas in med stöd av livskraftscentralens lagakraftvunna beslut i utsökningsväg i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Förfallna belopp av statliga lån enligt denna lag får drivas in på nämnda sätt utan särskilt beslut.

Livskraftscentralen kan ge ett förhandsbesked om huruvida en åtgärd leder till att ett statligt lån eller statens försäljningsprisfordran uppsägs eller att ett bidrag återkrävs.

---

55 §

Verkställighetsmyndigheter

Jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket, Livskraftscentralen i Lappland, landsbygdsnäringsmyndigheten i Enare kommun samt Forststyrelsen sköter verkställigheten av denna lag. Närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas vid verkställigheten av denna lag får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

I uppgifter som avses i denna lag får, enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet, som hjälp anlitas andra statliga myndigheter.

55 a §

Rätt att få upplysningar samt utlämnande av information

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas i fråga om jord- och skogsbruksministeriets, Livsmedelsverkets och livskraftscentralens rätt att få och lämna ut information bestämmelserna i 109 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

63 §

Ändringsökande

Ändring i livskraftscentralens beslut får sökas genom besvär hos Norra Finlands förvaltningsdomstol.

---

64 §

Uttag av avgift för behandling av ärenden

För beslut som fattats med stöd av denna lag tas det ut en avgift enligt vad som särskilt föreskrivs om uttag av avgifter. Livskraftscentralens beslut om betalningslättnader för krediter samt beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria.

65 a §

Tillämpning på livskraftscentralen

Vad som i denna lag eller med stöd av den föreskrivs eller bestäms om landsbygdsnäringsdistriktet och dess verksamhetsområde gäller livskraftscentralen och dess verksamhetsområde.

70 §

Tidigare panträtter

Utgör en lägenhet eller ett område pant enligt 2 mom., ska livskraftscentralen sända en anmälan om detta till den behöriga domaren för införande av en anteckning om panträtten i inteckningsregistret. Då fordran är till fullo betald, ska livskraftscentralen anmäla för domaren att lägenheten eller området har befriats från pantansvar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Helsingfors den 27 juni 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen